

॥८॥१॥ ददित्यर्थः भयाचतो भयाचमानानां उपागच्छन्समीपमुपसर्पन् दद्यान्धनादीनददत्तहाताभवेति शेषः ॥१०॥११॥१२॥ १३॥ अथेति सौन्दर्यान्त्वा मित्रागते रास्थामीति याचया निष्प्रोवातकेभ्यः भावाप्रदर्शने सुन्दरं तत्सहितान् अतएव दारास्तेषां प्रतीक्षन्त इत्युक्तं ॥१४॥ एष ते विततो यज्ञ इति प्रागुक्तं यज्ञं सवनत्रयकल्पमया व्याचष्टे अन्नानीत्यादिना ॥१५॥१६॥१७॥

तपसा दीप्यमानास्ते दहेयुः पृथिवीमपि ॥ अपूज्यमानाः कौरव्यपूजार्हास्तथाविधाः ॥८॥ पूज्या हि ज्ञानविज्ञानतपोयोगसमन्विताः ॥ तेभ्यः पूजां प्रयुञ्जीथा ब्राम्हणेभ्यः परंतप ॥९॥ ददद्बहुविधा दद्यान्नुपागच्छन् नयाचतां ॥ यदग्निहोत्रे स्फुटं ते सायं प्रातर्भवेत्फलं ॥१०॥ विद्यावेदव्रतवतितद्दानफलमुच्यते विद्यावेदव्रतस्मात्तानव्यपाश्रयजीविनः ॥११॥ गूढस्वाध्यायतपसो ब्राम्हणा संशितव्रतान् ॥ कृतैरावसथैर्हृदैः सप्रेषैः सपरिच्छदैः ॥१२॥ निमंत्रयेथाः कौरव्यकामैश्चान्यैर्द्विजोत्तमान् ॥ अपिते प्रतिगृणहीयुः श्रद्धोपेतं युधिष्ठिर ॥१३॥ कार्यमित्येवमन्वाना धर्मज्ञाः स्मृक्ष्मदर्शिनः ॥ अपिते ब्राम्हणा मत्कागताः सौन्दर्यान् गृहान् ॥ येषां दाराः प्रतीक्षन्ते पर्जन्यमिव कर्षकाः ॥ अन्ना निप्रातः सवने नियता ब्रह्मचारिणः ॥१५॥ ब्राम्हणास्तातमंजानास्त्रेताग्निप्राणयत्कृत ॥ माध्यंदिनं ते सवनं ददतस्तानवर्ततां ॥१६॥ गोहिरण्यानिवासांसिते नैद्रः प्रीयतांतव ॥ तृतीयं सवनं ते वै वैश्वदेवं युधिष्ठिर ॥१७॥ यदेवेभ्यः पितृभ्यश्च विप्रेभ्यश्च प्रयच्छसि ॥ अहिंसा सर्वभूतेभ्यः संविभागश्च भागवतः ॥ दमस्त्यागोधृतिः सत्यं भवत्यवभृथायते ॥ एष ते विततो यज्ञः श्रद्धापूतः सदक्षिणः ॥१९॥ विशिष्टः सर्वयज्ञानां नित्यं तात प्रवर्ततां ॥२०॥ इति श्री० अनु० आनुशा० दान० षष्ठितमोऽध्यायः ॥६०॥ ॥७॥ युधिष्ठिर उवाच दानं यज्ञः क्रिया चेह किं स्वित्रेत्यमहाफलं ॥ कस्य ज्ञायः फलं प्रोक्तं कीदृशेभ्यः कथं कदा ॥१॥ एतदिच्छामि विज्ञातुं यथा तथैनं भारत ॥ विद्वन्निज्ञासमानाय दानधर्मान् प्रचक्ष्वमे ॥ अंतर्वेद्यां च यद्वन्तं श्रद्धया चानुशंस्यतः ॥ किं स्विन्नैः श्रेयसं तात तन्मे ब्रूहि पितामह ॥३॥ भीष्म उवाच रौद्रं कर्म क्षत्रियस्य सततं तात वर्तते ॥ तस्यैवैतानि कर्म दानं चैवैव पावनं ॥४॥ न तु पापकृते राजां प्रतिगृणहंति साधवः ॥ एतस्मादकारणाद्यज्ञैर्यजेद्राजा सदक्षिणैः ॥५॥ अथ चेत्प्रतिगृणहीयुर्दद्यादहरहर्नृपः ॥ श्रद्धाभास्थाय परमां पावनं ह्येतदुत्तमं ॥६॥

॥१८॥१९॥२०॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये षष्ठितमोऽध्यायः ॥६०॥ ॥७॥ दानमिति यज्ञः क्रियेत्येकं यज्ञरूपा क्रियेत्यर्थः कीदृशेभ्यो दानं कथं यज्ञः क्रियेति कदेत्यभयत्रसंबंधः ॥१॥२॥ आनुशंस्यतो बहिर्वेद्यां दानं ॥३॥४॥ यज्ञार्हाभ्यां धिन्यं वणीयति नत्विहिह भयो ॥५॥ एतद्दानम् ॥६॥